

S.Y.B.A. SEM – IV (CBCS -2016 COURSE) : SUMMER - 2018

SUBJECT : GEOGRAPHY : GEOGRAPHY (G-2)-II

Day : **Saturday**
Date : **21/04/2018**

S-2018-0050

Time : **03.00 P.M. To 06.00 P.M.**
Max. Marks : 60

N.B:

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
  - 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.
  - 3) Use of stencil is allowed.
  - 4) Draw neat and labeled diagrams **WHEREVER** necessary.
-

Q.1 Answer any **ONE** of the following: (12)

- a) Explain Malthus theory of population.
- b) Explain types of migration according to distance and time.

Q.2 Answer any **TWO** of the following: (12)

- a) Explain physical factors affecting on distribution of population.
- b) Explain demographic transition theory.
- c) Explain causes of migration.

Q.3 Answer any **THREE** of the following: (12)

- a) Explain the measures of mortality.
- b) Explain population policy in India after independence.
- c) Explain “population as a resource”.
- d) Explain effects of migration.

Q.4 Answer any **TWO** of the following: (12)

- a) Explain the effects of over population on Indian economy.
- b) Explain the factors affecting on fertility and mortality.
- c) Explain population policy in China after 1950.

Q.5 Write notes on any **THREE** of the following: (12)

- a) Under population
- b) Sex specific death rate
- c) Importance of population density
- d) Significance of the population control

* * *

मराठी रूपांतर

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
- २) उजवीकडील अंक गुणांचा निर्देश करतात.
- ३) स्टेन्सिलसचा वापर करण्यास परवानगी आहे.
- ४) आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढा.

- प्र.१ खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा. (१२)
- अ) माल्थसचा सिध्दांत स्पष्ट करा.
- ब) अंतरानुसार व वेळेनुसार स्थलांतराचे प्रकार स्पष्ट करा.
- प्र.२ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१२)
- अ) लोकसंख्या वितरणावर परिणाम करणारे प्राकृतिक घटक स्पष्ट करा.
- ब) लोकसंख्या संक्रमण सिध्दांत स्पष्ट करा.
- क) स्थलांतराची कारणे स्पष्ट करा.
- प्र.३ खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१२)
- अ) मृत्युदराचे प्रकार स्पष्ट करा.
- ब) स्वातंत्र्यानंतरचे भारताचे लोकसंख्याविषयक धोरण स्पष्ट करा.
- क) "लोकसंख्या एक संपदा" स्पष्ट करा.
- ड) स्थलांतराचे परिणाम स्पष्ट करा.
- प्र.४ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१२)
- अ) भारतीय अर्थव्यवस्थेवरील अतिरिक्त लोकसंख्येचे परिणाम स्पष्ट करा.
- ब) जननदर व मृत्युदर यावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.
- क) चीनचे १९५० नंतरचे लोकसंख्याविषयक धोरण स्पष्ट करा.
- प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही तीन वर टीपा लिहा. (१२)
- अ) न्यूनतम लोकसंख्या.
- ब) लिंगसापेक्ष मर्त्यता दर.
- क) लोकसंख्या घनतेचे महत्व.
- ड) लोकसंख्यावाढ नियंत्रणाचे महत्व.

* * * *